

ГЛАВА VI.

**Хисаръ-тъ (укрѣпенъ градъ), или както се казва, че
се былъ називавалъ преди превземаньето му отъ
Турцитѣ, „Царевицъ.“**

Слово „Хисарь“ е персидско и означава укрѣпено място, или по точно, *укрѣпенъ градъ* съ камени и проч. постройки (*кале* по Турски зовимъ). Ние спомѣнхми по горѣ че спорядъ увѣреніето на Иричека, „Хисаря и до него време (въ 1876 когато е обнародвалъ исторіята си), се былъ *всякога* (?) називавалъ „Царевицъ“ (страниц. 253). Пѣ надолу же пакъ сѫщія въ 349 страница на своята исторія разказва слѣдующето: „Оставенитѣ въ Тѣрново (отъ завоевателитѣ Турци) нѣкои остатки отъ жителитѣ, принудихъ се да гладѣатъ съ ужасъ едно отистина: „*и жгло разореніе на градъ-тѣ*“; турски преселенци (колонисти) завладѣхъ Царевицъ, който—отъ тогава се е назвалъ *Xisarъ* (Burg), за да могатъ отъ тукъ да дѣржатъ юзданѣ на другите останали граждани.—Тѣй разказва Иричекъ въ исторіята си; и дѣйствително може да е и справедливо, че слѣдъ като завладѣли Турцитѣ *укрѣпеннія градъ*, що е былъ построенъ на тая висока мястностъ, назвали сѫ го „Хисарь“, и че тоя градъ се е називавалъ преди завладяваньето му отъ Турцитѣ „Царевицъ“. Това казвами може да е справедливо; но увѣреніето на Иричека, че замочнія баиръ (der Schlossberg) се називава Бѣлгарски єще, както и всякога, „Царевицъ“, не е сѫвсѣмъ вѣрно и справедливо; ние не можемъ да знаемъ отъ гдѣ е черпалъ той това свѣденіе за назованіето на Хисаря „Царевицъ“, намъ бѣ поне невѣжливо да се сдобиемъ отъ нѣйдѣ съ таковото едно свѣденіе. А понеже никой не помни отъ тукашнитѣ жители да се е називавалъ Хисаря „Царевицъ“,—вижда се че той е черпалъ таковото си свѣденіе отъ нѣкой си, намъ непознать историкъ; ако ли пакъ се е основалъ на предаденото нему погрѣшно свѣденіе, че Тѣрновцитѣ називавали *всякога* Хисаря Царевицъ, или по тѣхнія диалектъ „Царювицъ“, то Иричекъ е введенъ въ